

סח:

עין משפט
ור מצוה

מרוכה פרק שביעי בבא קמא

מסורת הש"ס

ג א מ"י פ"ד מה' הל' ג
ה' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו'
הל' ג טו"ט' ח"מ פ"י
שם ט"ב"ה:
ג ב מ"י פ"ט מה' הל'
ג' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו'
הל' ג טו"ט' ח"מ פ"י
שם ט"ב"ה:
ג ב מ"י פ"ט מה' הל'
ג' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו'
הל' ג טו"ט' ח"מ פ"י
שם ט"ב"ה:

גניבה בנפש תוביה. וא"ת גניבה בנפש שאני דלא איתקש לטביחה וי"ל דהכא נמי לא איתקש לטביחה אלא כלא היקישא יליף לה מטביחה ולהכי קאמר ר' יוחנן דלדרכה אית לן למילף מכיחה ממכירה: **רבי** יוחנן סבר חיוביה בין לפני יאוש בין לאחר יאוש. תימה ללכאורה קי"ל כרבה דיאוש כדי קני וקי"ל כר' יוחנן דנבי קי"ל דחיוביה חף לאחר יאוש ואמאי חייב אחר יאוש כיון דיאוש קני שלו הוא טובא ושלו הוא מוכר וי"ל דאפשר דלא קי"ל לא כרבה ולא כר' יוחנן דכמה אמוראי נחלקו בשני אלו הדברים:

הוא דאמי בצנועין. וא"ת והא לטועים מחללי חף אחר יאוש דהא סתם גניבה היא יאוש נעלים כרבה דר"ש^ט ח"כ קסברי לטועין דיאוש לא קני ור"ל מודה דאין יכול להקדיש אחר היאוש דסברי יאוש קונה וי"ת דהוי יאוש שלא מדעת שאינם יודעים אם לקטו אם לאו הא גני תמרי דזיקא אמרי' נאלו מליאות (ב"מ ד' כג: ושם^י) כיון דשמייה דנמרי תשיב יאוש מדעת וי"ל דהכא לא ספח כולי האי שילקטו שיראים מן הצעלים ולא דמי לתמרי דזיקא וחסדי יאוש שלא מדעת הוי יאוש איכא למימר לטועין סברי כר"ש דאמר דסתם גניבה לא הוי יאוש נעלים וא"ת והכי מדמי הקדש לחילול שכמו שיכול לחלל מה שצד חבירו קן יכול להקדיש והלא אע"פ שאין יכול להקדיש פירות של חבירו יכול לחלל הקדש על חבירו דמשמע דגיש האשה רבה (בבבא ד' פ"ג.) דקאמר אי קדושת דמים משום דכידו לפדותו ואי קדושת הגוף אי דידיה כו' משמע דבקדושת דמים אין חילוק בין דידיה לחבירה וי"ל דלא דמי דהקדש מאחר שהוקדש יאש מרשות נעלים וכמו שהנעלים יכולין לפדותו כמו קן אחר אבל כרס רבני^ט הנעלים זכאים לאוכלה בירושלים וא"ת אחתי הרי יכול לחלל מעשר שני של חבירו דאמרין כפרק האיש מקדש וקדושין

דע שפסס גניב. מיד ממילאשין ואם מוכרן גנב לאחר מיד קנה דאיכא תרמי יאוש ושינוי רשות. וממאי שהרי אמרה תורה גנב ומכר משלם ד' וה' והא דלמא לא אייאוש מרה ולאו מכירה היא: **אלא לאו משום דפסס גניבה יאוש נעלים היא.** אלמא מדליף ר' אלעזר טעמא מהאי

ש"מ כרס ששט ס"ל דאי שמענא ליה למרה כדדיא דלא אייאש פטור המוכר מד' וה': **ודלמא.** חיוביה רחמנא ואע"ג דלא אייאוש. לרי"א פריך דליף מהכא יאוש לטמס גניבה: **ודלמא דשמעיניה דאייאש.** כהכי משמע קרא אצל סתם גניבה לא חילף מינה: **גניבס בנפש.** הגונב נפש ומכרו אין כלאן יאוש שאין אדם ממילאש על עצמו ורחמנא חיוביה אע"ג דלא אהנו מעשיו: **לאחר יאוש פלי.** מי ק"ל יאוש גרדא קני כרס ושלו טובא ומוכר או דלמא יאוש לא קני וי"ש דלאחר יאוש מחיב דאהנו מעשיו: **גנב וסקדיש משלם כפל.** לנעלים: **ואינו משלם ד' וה'.** דהא כי טעמ דהקדש טעמ ורעהו אמר רחמנא ישלם שנים לרעהו ולא להקדש וכיון דפטריה מכלל מו לא מחיבי צנטייה ומכירה דתשלומי ארבעה וחמשה אמר רחמנא ולא שלשה וארבעה וכי מדלית כפל מיניהו הוו ליה שלשה וארבעה: **מה ציפו שלו אף כל שלו גרסי:** **סקדישו נעלים.** ולעולם לפני יאוש: **הוא דאמר.** ר"ל דמלמא כשהקדישוהו נעלים: **סבר לה לטועין.** דלמרינן לקמן (ד' פ"ג.) ככרס רבני הלטועים מניסין כו'. בני אדם חסידים שרוזין לטקל ידי כל אדם מן העבירה כשיש להן כרס רבני וחוששין שמה אוכלין ממנו טוביה דרכים נלא פדיון: **מניסין פגוש ואומרים כל בללקט מזה.** כל מה שלקטו בני אדם הינם מכאן יהא מחולל. אלמא אע"ג דלימיה צרומייהו מפרק ומפיס לכו למעות בקדושה: **והרי חזרה קרן לנעלים.** אי כשהקדישו נעלים כפל אמאי משלם הרי חזרה קרן לידם דאקדשוהו כל היכא דלימיה וכפל לא מחיבי אלא כשנמלאת ביד גנב שצאו עדים כדמצינ^ט אם המלא ממלא כדו: **כשעמד בדין.** שאלו עדים קודם שהקדישוהו נעלים: **בקאות**

למילתיה וטבח ומכר הוה ליה גולן וגולן אינו משלם תשלומי ארבעה וחמשה חייב

דף ט: ושם) אין לוקחין בהמה טמאה עבדים וקרקעות ממעות מעשר שני ואם לקח יאכל כנגדן בירושלים ופרך אמאי יחזרו דמים למקומן ומשני ככרס אלמא מחללין מעות שביד המוכר וי"ל דהתם הוי כמו גולן דלא לא כרס הוי המקח חוזר בו והוי כמו גולן ולא נמילאשו הנעלים ולטועין דהכא אי נמי התם קנסא נעלמא וכן משמע התם מחוק הסוגיא ומיהו כפרק לולב הגזול (סו"ה ד' ג:.) ושם) משמע שיכול אדם לחלל [דמין] פירות שביעית של חבירו שלא מדעתו דמיתא אין מוסקין דמי פירות שביעית לעם הארץ ויחר ממון שלש סעודות ואם מסר אומר הרי מעות הללו מחוללין על פירות שיש לי בתוך בימי וכן ואוכלן צמורת שביעית וי"ל דאפקינהו רבנן מרשות עם הארץ כדי שלא יהא נכשל ואוקמינהו ברשות זה שיכול לחלל דהפקר צ"ד הפקר ומיהו קשה דכפ"ק דכבורות (דף י"א.) ושם ד"ה הפהו) משמע דהפודה פטור חמור של חבירו פדיונו פדוי ואפילו שלא מדעתו מדבעי ליה פדיונו פדוי לפודה או דלמא פדיונו פדוי לנעלים והי מדעת נעלים דומה היה פדיונו פדוי לנעלים ויש לומר דפטור חמור לא דמי לכרס רבני כיון דאסור כהנאה הוי כמו הקדש לענין זה שיכול כל אדם לפדותו ולא ממש אין כהקדש דנהקדש פשיטא לן דפדיונו פדוי לפודה וכפטור חמור מסקינן דפדוי לנעלים ומיהו דבר תימה דהכי מדמי הקדש כלל לחילול דלמא לא יוכל לחלל נטע רבני ומעשר שני של חבירו שלא מדעתו כיון דזכות הוא לו דזכין לאדם שלא בפניו דהא דמבעי לן בלאין בין המוכר (המירס ד' ט:.) החורס משלו על של חבירו לררך דעת נעלים או לאו היינו טעמא דקאמר התם דלמא ניחא ליה למעבד מלואה גממוניה אבל הכא ובי אין טוב להם למלקטים שחיללו אותם הנעלים ממה שיאכלו נלא חילול (וע' חו"ס קדושין ט. ד"ה מתקין): **חייב**

א) גניסין ט: (לקמן ט: ד'.)
ב) (לקמן ט: ד' פ"ג.)
ג) חילין קלט. חמורה ט.
ד) ערסין חל. ע"ש.
ה) (לקמן ט: ט.)
ו) כ"מ א. ד) מעשר שני
ז) פ"ה מ"א. ט) לקמן ק"ו.
ח) (שמות כג.) א) (לקמן ק"ד.) ט) ו"ה חמור.
ט) אע"ג דממון נכוח הוא מ"מ הנעלים ט"ו. העתק ממלכתי גרסאות.

תורה אור השלם

ו. ואיש כי יקדש את ביתו קדש ליה והעריבו הבדן בין טוב ובין רע כאשר תרדף אתו הבדן כן יקדש: ויקרא כו יד

גליון הש"ס

ג"ה ודלמא דסקדישוהו אריאשו. ט"ו לקמן דף ק"ד פ"ה חו"ס ד"ה רבה אומר:

מוסף רש"י

גנב והקדיש ואחר כך טבח משלם תשלומי כפל. דכשנכסה חילין הוא, ואינו משלם תשלומי ארבעה וחמשה. דמי טעמ ומכר הקדש הוא, ואין תשלומי ארבעה וחמשה וסגין כהקדש. כדלפינן כהכא (ט"ו) גניסין ו"ה. צא תן א"ל. מיטביה ביה דין. ואמרו א"ל תן לו קרן וכל (בבבא ד' פ"ג.)